

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДИНАТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

Address:
Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

РІК V.

Ч. 97.

СЕРЕДА, 5. ГРУДНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, DECEMBER 5th, 1923.

№ 97.

VOL. V.

СОВІТСКА РОСІЯ І ФРАНЦІЯ ЗАКЛУЧИЛИ ПОЛІТИЧНИЙ І ЕКОНОМІЧНИЙ ДОГОВІР.

Підписання договору сподіються в короткім часі. — Договір звернений проти Англії і Німеччини.

БЕРЛІН, 30. листопада. — Франція є готова визнати "de facto" Совітську Росію.

Між обома державами заключено торговельний, політичний і економічний договір, який є вислідом більше як чотиромісячних переговорів. В договорі говориться про тісне співдіяння між Францією і Росією.

Після довгих переговорів, які розпочалися в Берліні, продовжилися в Парижі і потім перенеслися до Москви, пакт з'явився цілковито заключений. З жерла близьких до тих, що вели переговори, кореспондент довідується, що новий договір включає три секції — фінансову, економічну і політичну.

Франція вислала свого представника до Москви.

Генрі Франклін-Бульон, який в імені Франції заключив Ангорський договір, був висланий до Москви викінчити начерк договору. Він є одним з групи, з яким переговорював в Парижі президент російського державного банку Шайнеман.

Місія Франкліна-Бульона слідувала після поїздки Еріо, соціалістичного провідника в парламенті, яка була великим успіхом.

Хоч тутешні політичні дії заявляють, що французько-російський договір є спрямований виключно проти Англії, та що він дасть нагоду до французько-німецької кооперації у відбудові Росії, то серед тутешніх бізнесових і фінансових кіл є почуття, що підписання договору буде означати знехтування Ропальського пакту.

Красін грозить зриванням Ропальського договору.

Кілька тижнів тому назад Леонід Красін був в Берліні, де відбув кілька бурлиwych конференцій з німецькими представниками. Він говорив, що як Німеччина не стане використовувати більше Ропальський договір, то Росія пірве його і підписи корисний договір запропонований Францією.

Переговори, які спершу велися тут між французьким амбасадором і представниками Совітів, дійшли до відома Британії в часі найбільшого заклопотання. Це привело до виголошення лордом Бікенгедом промови, в якій він сказав, що становище консервативів супроти Росії було помилковим.

Договір мав бути підписаний два місяці тому назад.

Підчас переговорів між Францією і Росією було багато перешкод, особливо при вирішуванні справи признання довгів. Два місяці тому назад думали, що договір буде підписаний, але виникла несподівана перешкода, яку усунуто лише в парі останніх днів.

Французи роблять все, що можуть, щоб закінчити переговори і привести до остаточного здійснення договору перед виборами в Англії.

Хоч заключення договору буде важким ударом для британської заграйничної політики, то в той сам час воно буде ще

тяжшим ударом для Німеччини. Німецькі політики кажуть, що воно в ніякій мірі не буде робити перешкод Ропальському договору, однак за яви Красіна в Берліні вказують, що Німеччина має чого боятися.

В договорі нема військових клявузул.

Кажуть, що в договорі нема військових клявузул. Але з закріплення політичних зносин і фінансовою допомогою для Росії, Франція виграє великі економічні користи і військові клявузул не є конечні.

Кооперація Росії з Францією дає Парижові абсолютну політичну гегемонію (первагу) в Європі. Вона додає еше одне звено до сильного ланцюга, яким Франція обводиться довкола свого побіженого ворога і відтінає надії Німеччини на те, що коли натиск Франції стане за великий, вона (Німеччина) може глядіти в сторону східної границі за допомогою.

Британці роблять все в своїй силі, щоб не допустити до підписання договору, однак ніні виглядає, що М. Бульон вкраде ще один марш на Лондон, як це він зробив в Ангорі.

ІТАЛІЯ ГОТОВА ВИЗНАТИ СОВІТСКУ РОСІЮ.

РИМ, 1. грудня. — Прем'єр Муссоліні повідомив вчера палату послів, що Італія "не підносить відносно визнання "de jure" совітського правительтва". Він вірить, що всі держави скорше чи пізніше будуть мусіли відновити зносини з Росією, безпосередно чи посередно, а з економічної точки погляду Італія, коли це зробить, буде мати користь.

КАШЕН КРИТИКУЄ ОКУПАЦІЮ РУРЦІНИ.

ПАРИЖ, 1. грудня. — Марсель Кашен, провідник французької Комуністичної Партії, підчас острого нападу на правительтво в парламенті заявив, що окупація Рурцини є відвальною за дальше збільшування кошту життя у Франції і за упадок франка.

Окупація, казав він, дала Франції лише одну третю частину скількоств вугля, одержаного з Німеччини минулого року, в той час як втрати для французької торгівлі і промисловости вносять мільони.

ВСЕРОС. ЗІЗД УЧЕНИХ.

МОСКВА. — Дня 25. листопада розпочав тут свої наради всеросійський зїзд учених, скликаний перший раз від часу жовтневої революції. В зїзді бере участь більше як 100 делегатів, які репрезентують 8,000 учених з різних областей науки.

Від Комуністичного Інтернаціоналу витав зїзд Зіновєва, який закликав учених до участі в економічній відбудові держави. Народний комісар війни Троцький надіслав на зїзд привіт, в яким закликав учених до праці коло оборони держави перед заграйничними ворогами.

РОБІТНИКИ В ТОРОНТО ДОМАГАЮТЬСЯ ОСВОБОДЖЕННЯ ДЖ. Б. МЕКЛАКЛЕНА.

Робітничий посол з Вінніпегу Дж. С. Вудсворт каже, що правительтво Кінга стоїть на услугах капіталістів.

ТОРОНТО, 3. грудня. — В Лейбор Форум ухвалено вчера вечером резолюцію, в якій закликається доміняльне правительтво негайно зарядити освободження з в'язниці Джеймса Б. Меклаклена, провідника майнерів в Новій Шкотії, засудженого на два роки в'язниці за провід в страйку.

Головним бесідником був Дж. С. Вудсворт, посол до доміняльного парламенту з центрального Вінніпегу, який заявив в своїй промові, що великі фінансові сили в Канаді не лише домінують край, але й уживають міністра кабінету і цілого правительтва для своїх власних інтересів і осягають результати.

Публічні інтереси жертвуються в користь кількох і прем'єр Макензі Кінг та його міністри не відважуються сказати слова; в дійсності цілий той бонч є завісний готовий плазувати перед капіталістами.

ВІДПРАВИЛИ ВІД РОБОТИ 1,000 МАЙНЕРІВ.

СТ. ДЖАНС, Нью Фавиленд, 30. листопада. — Г. Г. Гилдінс, суперінтендент "Брітїш Емпайер Стіл корпорации" в Бел Айленд, оповістив вчера, що опе-

В НІМЕЧЧИНІ СФОРМОВАНО НОВЕ КОАЛІЦІЙНЕ БУРЖУАЗНЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

В новім кабінеті др. Вільгельм Маркс є канцлером, а др. Густав Штресеман міністром заграйничних справ.

БЕРЛІН, 1. грудня. — Нове коаліційне правительтво на чолі з доктором Вільгельмом Марксом, яке канцлером, почало функціонувати вчера вечером. Склад правительтва є такий:

Канцлер — др. Вільгельм Маркс.

Вице-канцлер і міністер внутрішніх справ — др. Яррес.

Міністер заграйничних справ — др. Густав Штресеман (уступливий канцлер).

Міністер оборони — др. Отто Геслер.

Міністер праці — Гайнріх Бравне.

Міністер фінансів — др. Ганс Лютер.

Міністер транспортації — Рудольф Езер.

Міністер харчів — граф Каниц.

Міністер економії — А. Д. Гамм.

Міністер юстиції — др. Еммінгер.

Міністер окупованих територій — др. Антон Гефле.

Нове правительтво складається з членів трох партій: клерикальної, народної і демократичної. Ці партії мають в парламенті лише 193 голоси, себто не мають потрібної парламентарної більшости. Самі соціалісти, які не входять в коаліцію, мають в райхстагу 170 голосів. Так отже правительтво Маркса прийняється звертатися за піддержкою або до націоналістів, або до соціалістів.

рації в тамошніх майнах будуть сьогодні застановлені. Около 1,000 робітників будуть відложених. За причину замкнення майни Гилдінс подає це, що компанія за багато напродукувала минулого року і сподівання на замовлення з Європи не вповні здійснилися.

ІМІГРАЦІЯ ДО КАНАДИ ЗМЕНШИЛАСЯ.

ОТТАВА, 1. грудня. — Звіт департаменту іміграції і колонізації виказує, що за фискальний рік, який скінчився 31. марта 1923 р., прибуло до Канади о 19 процент менше імігрантів, як в попереднім фискальнім році.

Іміграція зі всіх сторін за останній фискальний рік винушила 72,887 осіб, в той час як за фискальний рік 1921—22 вона винусила 89,999 осіб. З того числа на Британіїв припало в останнім році 34,508 осіб, в попереднім році — 39,020 осіб.

Підчас муніципальних виборів в Вест Килдонан провалився дотеперішній рив С. А. Таннер, який є робітн. послом.

МАЄНС, 2. грудня. — В Бір-ріху коло Вісбадену вибухло в п'ятницю заворушення, підчас котрого убито 6 осіб а много ранено. В наслідок цього міжальянтська висока комісія перебрала цивільну адміністрацію міста а французьке військо фозоружило льокальну поліцію.

БЕЗРОБІТТЯ В НІМЕЧЧИНІ ЗБІЛЬШАЄТЬСЯ.

БЕРЛІН, 30. листопада. — Безробіття в неокупованій Німеччині дальше збільшається. Около чверть мільона осіб збільшило армію тих, що вже були без праці.

НА ГОР. ШЛЕСКУ ПАЛЯТЬ ПАНСЬКІ ДВОРИ.

БЕРЛІН, 26. листопада. — Протягом лютневий кампанії підпалу і рабунку на Горішнім Шлеску пушено там з димом більше як 100 панських дворів. Жертвою вогню впало також шість палат, між ними старинний замок Герендорфа.

Найбільше підпалів було в повіті Гальога, який представляється ніні як воєнний табор. Всі місцевости переповнені мільцією і поліцією. В многих місцях офіцери з обсерваційних бальонів стежать пильно за всяким рухом. Військові автомобілі з жовнірами і поліцією є готові на кожній поклик. Повітовий президент Ерке організує з богатих фермерів оружжі відділи для охорони майна.

Останні вїсті доносять, що на Горішнім Шлеску проголошено воєнний стан.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

РИГА, 29. листопада. — По всій Радяській Україні настає теплі-літні дні. По садах і полях все цвіте, неначе в червні. Однак селяне не дуже задоволені цим, бо бояться зазіпнятися з озимими засівми. Як не зміниться погода, то потерпіть урожай. Все такі селяне готуються до осінніх польових робіт надіючись на переміну погоди.

ЮВИЛЕЙ ВСЕНАРОДНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ.

Дня 11. листопада ц. р. обходить Всенародна Бібліотека України при Всеукр. Академії Наук в Києві ювілей п'ятнадцяти свого істновання. Ця найбільша на Україні бібліотека має поверх мільон томів різних видань. Всі видання У.С.Р.Р. і С.С.Р.Р. одержане обовязково по одному примірникови безплатно. Крім того передплачує до 900 журналів, з того біля сотні закордонних на німецькій, англійській і других мовах.

При бібліотечі є щодня відкрита читальня для загальноужитку публіки.

УКРАЇНІЗАЦІЯ В УСТАНОВАХ ХАРКОВА.

Державні установи міста Харкова енергично пригтовляються до переведення в життя постанов про українізацію. Ціла низка організацій і установ відбуває зараз курси української мови й діловодства. Задля певних браків відповідної літератури, найбільш продуктивна праця виявилася там, де ведено її колективно. Слухачі відчувають це самі. Так прим. співробітники губерніального обзачення на своїх зборах ухвалили користуватися для вправ в українській мові матеріалом з "Вістей" і порішили колективно передплачувати цю часопис.

ПЕРСПЕКТИВИ ЦУКРОВОЇ ПРОМИСЛОВИСТИ.

Старокраєва преса з положини листопада доносить: Врожай буряків на Україні цього року дуже гарний. В біжучій кампанії на цукроварнях України має бути вироблено 16½ мільона пудів цукру, що становить аж 111% виробничої продукції, затвердженої Радою Народного Господарства і Держляном Української Соц. Рад. Республіки. Буряки на загал вже скрізь викопано і почасті відставлено до цукроварень. Цукроварні працюють повним темпом і так прим. на Лівобережжю випродуковано до цього часу понад півтора мільона пудів цукру. В київському районі почали працювати вже 32 цукроварні. Починають працювати й заводи винницького району. Цукроварні забезпечені в опал дуже добре. Технічні умови праці цілком вдовольняють. Ціну на цукор встановляє комітет внутрішнього торгу і загальноціни на него обнижуються.

Зниження цін на промислові товари помічається скрізь, охоплюючи щораз то нові низки торговельних підприємств. Всеукраїнський комісаріят торгівлі й промислу обнизив ціни на бавовняні тканини на 20 проц., а на сукно на 25 проц. Текстильний промисл зменшив ціни на свої товари о 30 проц. Ціни на обуву зменшилися о 10 проц., на мануфактуру о 20 проц.

ДЕМОНСТРАЦІЯ В ПОЛЬСЬКИМ СОЯМІ.

ВАРШАВА, 1. грудня. — В польським соямі прийшло вчера вечером до голосної демонстрації. Соям більшістю голосів рішиш позбавити польської нетикальности двох соціалістичних послів, обвинувачених о викликання заворушення в Кракові, і видав їх судови. Радикальні послы завзято протестували і остаточно вийшли з сали співаючи революційні пісні.

3,000,000 ПОЛЬСЬКИХ МАРОК ЗА ДОЛЯРА.

НЮ ЙОРК, 28. листопада. — Вартість польської марки упала протягом тижня з двох мільонів на три мільони марок за одного американського долара.

На місцевій біржі нотовано вчера 1,000,000 польських марок за 35 американських центів.

У фінансових кругах сподіються дальшого упадку польської валюти з причини неївної політичної ситуації в Європі.

ПАРТІЯ ПРАЦІ В ЯПОНІ.

ТОКІО, 30. листопада. — В Японії зорганізовано Партію Праці, подібну до британської партії.

"КОНГРЕС" УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ У ВІДНІ.

Львівська "Земля і Воля" а 18. листопада доносить: Дня 1. листопада відбувся у Відні конгрес галицької еміграції, на який ініціатори запросили була персонально представників всіх організацій. Метою цього конгресу було створити "революційний" центр, що мав би "підпомагати революційній галицькій рух", як також центр, який мав би заступити злікдований петрушевичівський уряд та стягнути вже раз від Назарука ті зібрані "старі" долари.

Комітет цей мав би зяятися ще й збіркою "нових доларів", о скільки, розуміється, американські робітники їх ще дали би.

Конгрес був проєтований на широку скалю, але з браку фондів і паспортів, брали в ньому участь тільки віденські "діячі", буші "великі урядовці" ба. п. петрушевичівського уряду.

ПАРЛЯМЕНТ РАТИФІКУВАВ ДОГОВІР З КАНАДОЮ.

РИМ, 2. грудня. — Італійський парламент ратифікував 244 голосами проти 28 італійсько-канадійський торговельний договір, який був підписаний в Лондоні дня 4. цвітня ц. р.

В СУБОТУ, ДНЯ 8-ГО ГРУДНЯ
ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОН ПРИ ВІДДІЛІ СТОВ. УКР. РОБ. ДІМ
— відіграє —
В УКР.-РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ
славу, всім відому драму в 4-ох діях П. Стеценка п. н.:

ЗА ПРАВДУ І ВОЛЮ НАРОДА

Річ діється на Україні, в родині ділчач, в часах російського царату і на початку революції. — Перша і друга дія відбуваються в хаті ділчач; третя дія — тюрма; четверта дія — убоге життя ділчач.

Драматично-Співацький Гурток ставив вже висше згадану драму кілька разів на сцені Укр. Роб. Дому з нечуваним успіхом. Всі рази тикети були розпродані ще перед представленням і много гостей задля браку місця мусіли вертати домів не бачивши представлення. Тому всі, що бажать бачити цю драму, нехай куплять собі тикет завчасу, щоб запевнити собі місце.

ПРИХОДІТЬ САМІ І КЛИЧТЕ СВОІХ ЗНАКОМИХ!
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.
ЦІНИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦЕНТІВ.
Тикети можна завчасу набути в буфеті Укр. Роб. Дому, а в день представлення при касі.

Заходом Драматично-Співацького Гуртка при відділі Стов. Укр. Робітничий Дім в Вінніпегу — устроюється —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ
В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

Програма концерту буде проголошена в слідуючім числі "Укр. Роб. Вістей".